

Juventas

2025

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

Rezultati • Uvidi • Ključni pokazatelji

UVOD

Dvadeset devet godina rada Juventasa nijesu samo zbir projekata i aktivnosti, već dokaz da smo gotovo tri decenije tu, gdje su potrebe najveće, a podrška najčešće izostaje. Godina 2025. bila je još jedan podsjetnik da dugotrajan rad u zajednici traži više od dobre namjere, odnosno da traži istrajnost, prilagodljivost i spremnost da ostanemo dosljedni našim vrijednostima.

U okolnostima koje nijesu uvijek bile naklonjene radu na polju ljudskih prava, socijalne pravde i inkluzije, nastavili smo da djelujemo sa jasnim fokusom na zajednice u povećanom riziku od socijalne isključenosti. Prepreke sa kojima smo se suočavali bile su institucionalne, društvene i resursne, ali nas nijesu zaustavile, već su nas podstakle da dodatno ojačamo načine rada, razvijamo nove pristupe i budemo još bliže zajednicama sa kojima i zbog kojih radimo.

U saradnji sa institucijama, organizacijama civilnog društva, lokalnim zajednicama i donatorima, ostvareni su značajni pomaci i konkretni rezultati, potvrđujući da dugoročan, odgovoran i partnerski rad donosi promjene koje imaju smisla i traju.

Ovaj izvještaj daje pregled rada Juventasa u godini izazova, ali i potvrde da je borba za pravednije i solidarnije društvo dug proces koji vrijedi voditi. Sa istim uvjerenjem s kojim smo započeli, nastavljamo dalje: uz zajednice, uz ljude i uz vrijednosti koje nas definišu.

KO SMO MI?

Juventas je nevladina organizacija osnovana **29. januara 1996. godine u Podgorici**. Te godine je grupa studenata, uz finansijsku podršku Instituta za otvoreno društvo Crne Gore, pokrenula omladinski magazin "Juventas". Cilj je bio stvaranje medija posvećenog idejama, interesovanjima i izazovima mladih. Današnji Juventas nastao je iz te inicijative i prvobitno bio poznat kao Omladinski kulturni centar Juventas.

Do 2000. godine organizacija je realizovala brojne projekte usmjerene na povećanje uticaja mladih na procese donošenja odluka od značaja za njihovu sadašnjost i budućnost. Juventas je imao svoj časopis i kratko vrijeme izdavao dnevni list, kao i radio i TV emisije koje su bile prepoznate i praćene od strane mladih.

Tokom prve četiri godine, Juventas je kreirao i dva pozorišna komada koji su nagrađivani na festivalima. Debatni klubovi na crnogorskom i engleskom jeziku postigli su zapažene rezultate na domaćim i međunarodnim takmičenjima. Godine 2001. debatni tim Juventasa, predstavljajući Crnu Goru na međunarodnom takmičenju, osvojio je osmo mjesto. Organizacija je izgradila mrežu volontera i sprovela ključne inicijative u oblastima rješavanja sukoba, dijaloga, tolerancije, kulture i medija.

KAKO SMO NASTAJALI?

Godine 2001. Juventas je usmjerio svoj rad ka do tada zapostavljenom pitanju u crnogorskom društvu – seksualnom i reproduktivnom zdravlju mladih. Dvije godine kasnije postao je član Republičke komisije za HIV. Do 2004. godine radionice o seksualnom i reproduktivnom zdravlju obuhvatile su oko 30% učionica srednjih škola širom Crne Gore.

Do 2005. godine došlo je do primjetnog pomaka u svijesti i djelovanju javnih institucija kada je riječ o zdravim stilovima života među mladima, nakon čega se Juventas počeo više fokusirati na zajednice u riziku od socijalne isključenosti, pružajući im direktnu podršku. Među njima su: LGBTIQ+ osobe, osobe u zatvoru i one koje su odslužile kaznu zatvora, osobe koje se bave seksualnim radom, osobe koje koriste ili injektiraju droge, pripadnici romske i egipćanske zajednice, tražioci azila, te osobe pod međunarodno-pravnom zaštitom, uz poseban akcenat na interseksionalnosti identiteta.

Od 2006. godine Juventas je postao jedan od ključnih nosilaca programa prevencije HIV/AIDS-a i drugih polno i krvlju prenosivih infekcija, koji godišnje obuhvate oko 1.500 ljudi. **Ovaj program i danas se sprovodi zahvaljujući kontinuiranim naporima organizacije da obezbijedi da usluge budu prilagođene stvarnim potrebama korisnika/ca i održive na duže staze.**

ČIME SE BAVIMO?

Od 2006. godine Juventas je jedan od glavnih realizatora projekata podržanih od strane Globalnog fonda za malariju, tuberkulozu i HIV/AIDS.

Juventas je razvio i podržao niz dugoročnih rješenja u sljedećim oblastima:

- Aktivizam mladih i njihovo učešće u donošenju odluka (od 1996. godine)
- Podrška mladima u riziku od društvene isključenosti i mladima u sukobu sa zakonom (od 2001.)
- Ljudska prava i pristup uslugama za osobe koje se bave seksualnim radom (od 2003.)
- Socijalno osnaživanje romske zajednice (od 2005.)
- Ljudska prava i pristup uslugama za LGBTIQ+ osobe (od 2005.)
- Ljudska prava i pristup uslugama za osobe koje koriste ili injektiraju droge (od 2005.)
- Ljudska prava i pristup uslugama za osobe u zatvoru i osobe koje su odslužile kaznu zatvora (od 2005.)
- Podrška školskim parlamentima (od 2006.)
- Programi mobilnosti za mlade (od 2011.)
- Podrška azilantima i osobama pod međunarodno-pravnom zaštitom (od 2018.)

Godine 2016. povodom svoje 20-godišnjice, Juventas je redefinisao svoju misiju i viziju te restrukturirao ključne programe. U drugoj polovini godine, nakon ispunjenja svih neophodnih kriterijuma, **dobio je ISO 9001:2015 (QMS) sertifikat.**

Organizacija pruža direktnu podršku, radi na unapređenju kvaliteta usluga, kreira i zagovara zakone, strategije i politike, gradi kapacitete donosilaca odluka i pružalaca usluga te osnažuje svoje ciljne grupe.

NAŠA MISIJA

Misija Juventasa jeste da unapređuje socijalnu koheziju i da učestvuje u kreiranju zajednice po mjeri svih. To čini putem promocije aktivnog učešća mladih, izrade javnih politika i javnog zastupanja, inovativnih i održivih servisa podrške društveno isključenima, kao i putem osnaživanja ključnih aktera u ovom procesu.

NAŠA VIZIJA

Vizija Juventasa je Crna Gora kao društvo socijalne pravde u kojem se svi ljudi osjećaju sigurno, slobodno i poštovano, u kojem oni učestvuju u donošenju odluka, imaju jednake mogućnosti i uživaju sva ljudska prava, bez obzira na razlike i lična svojstva.

KLJUČNI PROGRAMI

Juventas sprovodi svoje aktivnosti kroz pet programa:

Direktna podrška

Program direktne podrške namijenjen je osobama u riziku od socijalne isključenosti i socijalno isključenim osobama, s ciljem pružanja povjerljive, profesionalne, informisane i vršnjačke podrške. Sprovodi se kroz tri drop-in centra u Podgorici, terenske aktivnosti u više gradova, rad u zatvorskom sistemu i aktivnosti smanjenja štete u noćnom životu. Usluge su besplatne, anonimne i dostupne bez zakazivanja, a obuhvataju zdravstvenu, psihosocijalnu, pravnu i informativno-edukativnu podršku. Program uključuje procjenu potreba ciljnih grupa, direktan rad sa korisnicima/ama, individualno i grupno osnaživanje, jačanje njihove participacije i zagovaračkih kapaciteta, kao i kontinuirano praćenje kvaliteta usluga i njihovo prilagođavanje potrebama korisnika i promjenama u okruženju.

Program za jačanje kapaciteta ciljnih grupa, OCD i institucija

Program ima za cilj unapređenje kapaciteta organizacija civilnog društva, institucija i drugih ključnih aktera za kvalitetniji odgovor na potrebe grupa u povećanom riziku od socijalne isključenosti i zaštitu ljudskih prava. Kroz obuke, mentorstvo, razvoj priručnika, umrežavanje i podršku razvoju javnih politika, Juventas doprinosi unapređenju znanja, vještina i međusektorske saradnje. Program podstiče razvoj održivih praksi, jača institucionalne odgovore i doprinosi stvaranju okruženja u kojem se prava ugroženih zajednica bolje prepoznaju, poštuju i štite.

Program za istraživanje i zagovaranje

Program istraživanja i zagovaranja usmjeren je na prikupljanje podataka i izradu analiza koje predstavljaju osnov za razvoj javnih politika zasnovanih na dokazima. Obuhvata sprovođenje kvantitativnih i kvalitativnih istraživanja, izradu izvještaja, publikacija i smjernica, kao i zagovaračke aktivnosti usmjerene na unapređenje zakonodavnog i institucionalnog okvira. Cilj programa je unapređenje zaštite ljudskih prava, promocija socijalne inkluzije i donošenje održivih sistemskih rješenja koja odgovaraju potrebama zajednica sa kojima Juventas radi.

Program za razvoj socijalnih resursa i usluga

Program je usmjeren na razvoj i unapređenje usluga podrške za djecu, mlade, njihove porodice, osobe u riziku od socijalne isključenosti i socijalno isključene osobe, uključujući tražioce/teljke azila, osobe pod međunarodnom zaštitom, migrante i pripadnike RE zajednice. Aktivnosti obuhvataju razvoj novih usluga, jačanje znanja i vještina korisnika/ca i profesionalaca/ki koji rade sa njima, kao i kreiranje inovativnih socijalnih resursa i preporuka za unapređenje sistema. Program doprinosi poboljšanju kvaliteta života korisnika i razvoju sistema socijalne i dječje zaštite kroz stvaranje dostupnijih i kvalitetnijih usluga.

Finansijsko-administrativni program

Finansijsko-administrativni program zadužen je za upravljanje finansijskim, pravnim i administrativnim poslovima, kao i za vođenje evidencije. Ovaj sektor obezbjeđuje urednost poslovanja organizacije i razvija elektronsku i štampanu dokumentaciju i baze podataka za sve finansijske transakcije. Pored finansijskih i administrativnih poslova, ovaj sektor se bavi i pravnim poslovima organizacije.

Ovi programi se međusobno dopunjuju i omogućavaju Juventasu da djeluje istovremeno na individualnom, zajedničkom i sistemskom nivou – pružajući podršku korisnicima/ama, jačajući kapacitete onih koji rade s njima i utičući na širi kontekst u kojem se njihova prava ostvaruju ili uskraćuju.

CILJNE GRUPE

Juventasove ciljne grupe uključuju: mlade (mlade u riziku od socijalne isključenosti i mlade u sukobu sa zakonom), LGBTIQ+ osobe, osobe u zatvoru odnosno osobe koje su odslužile kaznu zatvora, osobe koje koriste/injektiraju droge, osobe koje pružaju seksualne usluge, romsku i egipćansku zajednicu, tražioce/teljke azila, kao i osobe pod međunarodno-pravnom zaštitom.

PROJEKTI KOJE SMO REALIZOVALI U TOKU 2025.GODINE

Projekat: "Podrška borbi protiv HIV-a i izgradnja otpornih i održivih zdravstvenih sistema"

Trajanje projekta: januar 2025 - decembar 2027. godine

Donator: Globalni fond za borbu protiv AIDS-a, tuberkuloze i malarije, a sprovodi se uz posredstvo kancelarije UNDP-a u Crnoj Gori

Tokom 2025. godine Juventas je implementirao projekat „Podrška borbi protiv HIV-a i izgradnja otpornih i održivih zdravstvenih sistema“, usmjeren na jačanje nacionalnog odgovora na HIV u Crnoj Gori kroz unapređenje preventivnih i usluga podrške, kao i izgradnju otpornog i održivog zdravstvenog sistema zasnovanog na principima ljudskih prava, inkluzije i pristupa vođenog od strane zajednice. Poseban fokus bio je na unapređenju dostupnosti i kvaliteta usluga za zajednice u povećanom riziku od HIV/AIDS-a, uključujući LGBTIQ+ osobe, osobe koje pružaju seksualne usluge, osobe na izdržavanju kazne zatvora i osobe koje koriste droge.

U okviru projekta podržana je održivost rada Blendera - Drop-in centra za LGBTIQ+ osobe i Drop-in centra za osobe koje pružaju seksualne usluge, dok su terenske aktivnosti kontinuirano sprovedene u sve tri regije u Crnoj Gori. Posebna pažnja posvećena je promociji testiranja i povećanju broja upućivanja na testiranje, kao i jačanju znanja o HIV/AIDS-u među osobama na izdržavanju kazne zatvora kroz informativno-edukativne radionice. Istovremeno je unaprijeđena saradnja sa zdravstvenim, penalnim i institucijama socijalne i dječije zaštite u cilju pružanja sveobuhvatnijih usluga u skladu sa potrebama klijenata i klijentkinja.

Tokom 2025. godine u okviru ovog projekta postignuti su sledeći rezultati:

- Usluge su pružene **za 1128 jedinstvena klijenta/kinje iz LGBTIQ+ zajednice**
- Usluge su pružene **za 156 osoba na izdržavanju kazne zatvora**
- Usluge su pružene **za 121 osobu koja se bavi seksualnim radom**
- Ukupno savjetovanja sa socijalnom radnicom: **510**
- Ukupno savjetovanja sa psihologom: **135**
- Ukupno savjetovanja sa saradnicima u socijalnoj inkluziji: **4061**
- Ukupan broj pruženih internet savjetovanja: **629**
- Ukupan broj pruženih frizerskih usluga: **137**
- Ukupno distribuiranih kondoma: **19626**
- Ukupno distribuiranih lubrikanata: **7018**
- Uputa na testiranje: **2528**

Nevedeni set usluga, Juventas pruža i osobama koje koriste droge, kroz istu grant šemu, a kao implementacioni partner nevladinoj organizaciji Cezas sa ciljem očuvanja servisa namijenjenih ovoj zajednici. Riječ je o postojećim, dugogodišnjim uslugama koje uključuju rad Drop in centra za osobe koje koriste droge i terenske aktivnosti.

Tokom 2025. godine, kroz ove aktivnosti ostvareni su sljedeći rezultati:

- Tokom rada u Drop in centru za osobe koje koriste droge i tokom terenskih aktivnosti **usluge su pružene za ukupno 297 osoba, sa kojima je ostvareno 2170 kontakata;**
- Realizovano je **635 savjetovanja sa socijalnim radnicama;**
- Realizovano je **86 savjetovanja sa psihologom;**
- Realizovano je **1660 savjetovanja sa saradnicima/ama u socijalnoj inkluziji;**
- Distribuirano je ukupno **942 kondoma;**
- Distribuirana su ukupno **52 lubrikanta;**
- Realizovano uputa na testiranje: **136.**

Nastavljena je uspješna saradnja sa Institutom za javno zdravlje Crne Gore, u okviru koje su tokom cijele godine sprovedene redovne aktivnosti testiranja u zajednici. Testiranje je sprovedeno korišćenjem brzih testova na HIV, hepatitis B, hepatitis C i sifilis.

Od juna 2025. godine testiranja su dodatno unaprijeđena organizovanjem aktivnosti jednom mjesečno u sva tri Drop in centra, čime je povećana dostupnost usluge zajednicama u povećanom riziku.

Naš tim već treću godinu zaredom sprovodi **aktivnosti smanjenja štete u noćnom životu, sa idejom da se učesnicima/ama ovakvih događaja pruže savjeti i podrška u odnosu na odgovornije i sigurnije korišćenje droga.** Tokom 2025. godine sarađivali smo sa organizatorima elektronskih žurki - Krš, Higher Sense i Ecstatic Move, koji su prepoznali važnost ovih aktivnosti i bili nam dobri partneri u uspostavljanju ovog i dalje novog servisa podrške u Crnoj Gori.

Projekat: "Održiva podrška bivšima zatvorenici/cama i djeci u sukobu sa zakonom sa ciljem uspješne reintegracije - ReCover 2"

Trajanje projekta: avgust 2023 – avgust 2025. godine

Donator: finansiran u okviru programa Evropske unije i Crne Gore pod nazivom "Podrška zapošljavanju, socijalnoj inkluziji i socijalnom preduzetništvu". Glavna koordinirajuća institucija pomenutog programa je Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, dok je ugovaračko tijelo Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći (CFCU) u Ministarstvu finansija Crne Gore.

Projekat ReCover2 uspješno je realizovan tokom dvogodišnjeg perioda sa ciljem unapređenja i institucionalizacije usluga socijalne zaštite u zajednici za osobe koje su u zatvoru, osobe koje su izdržale zatvorsku kaznu i djecu u sukobu sa zakonom u Crnoj Gori. Razvijen je funkcionalan multisektorski model podrške koji obezbjeđuje kontinuitet od pripreme za otpust do reintegracije u zajednici, uz značajno unaprijeđenu koordinaciju između sistema socijalne zaštite, zdravstva, pravosuđa i zapošljavanja. .

Projekat je **uspješno doprinio proširenju i jačanju podrške osobama u zatvoru u pripremi za otpust, osobama koje su izdržale zatvorsku kaznu i djeci u sukobu sa zakonom, kroz razvoj održivijeg modela reintegracije u zajednici.** Tokom implementacije unaprijeđeni su mehanizmi međusektorske saradnje, pružanja usluga i upućivanja korisnika, čime su stvoreni važni preduslovi za dugoročnije institucionalno prepoznavanje i integraciju ovih usluga u sistem socijalne zaštite i izvršenja krivičnih sankcija.

Jedan od ključnih rezultata je uspostavljanje i operacionalizacija Mreže pružalaca socijalnih i zdravstvenih usluga, koja okuplja 27 institucija i organizacija, odnosno 30 članova. Saradnja je formalizovana kroz potpisivanje 22 memoranduma o razumijevanju, održavanje koordinacionih sastanaka i razvoj standardizovanih procedura za saradnju i upućivanje. **Mreža je dodatno ojačana njenim povezivanjem sa Nacionalnom strategijom za droge Crne Gore 2024–2027, čime je projekat doprinio pozicioniranju ovog modela saradnje u okviru nacionalnih politika.**

Na nivou direktne podrške korisnicima, projekat je značajno premašio planirane ciljeve. **Ukupno 340 osoba u zatvoru i osoba koje su odslužile kaznu zatvora, od čega 49 žena i 291 muškarac, dobilo je podršku kroz 1438 kontakata, dok je uslugama obuhvaćeno i 19 djece u sukobu sa zakonom.** Korisnicima su pružane usluge psihosocijalnog, psihološkog, psihijatrijskog, pravnog i socijalnog savjetovanja, kao i porodični terenski rad. **Posebno je značajan rezultat podrška za 84 pojedinačna korisnika i 21 porodicu kroz terenske usluge, uz visok stepen zadovoljstva korisnika i potvrđenu potrebu za ovakvim vidom podrške.**

Projekat je doprinio i jačanju institucionalnih kapaciteta kroz izradu ažuriranog plana obuka i realizaciju dva programa stručnog usavršavanja, u kojima je učestvovalo 38 profesionalaca/ki, odnosno 46 učesnika/ca uključujući facilitatore/ke. Obuke su unaprijedile znanja i vještine u oblastima reintegracije, rada sa osobama u riziku, prevencije rizičnih ponašanja, pregovaranja i primjene osnovnih tehnika kognitivno-bihevioralnog pristupa. Dodatno, izrađena je mapa puta za upućivanje korisnika, sprovedene su zagovaračke aktivnosti i održani sastanci sa donosiocima odluka radi održivog finansiranja usluga, čime su stvorene osnove za nastavak i institucionalizaciju postignutih rezultata.

Kombinovani rezultati u oblasti pružanja usluga, izgradnje kapaciteta i koordinacije doprinijeli su jačanju puteva reintegracije, unapređenju institucionalne saradnje i povećanom pristupu pravima i uslugama za ciljne grupe.

Održivost i kapitalizacija rezultata **unaprijeđeni su kroz izradu formalne mape puta za upućivanje korisnika/ca, zagovaračke aktivnosti usmjerene na prepoznavanje nevladinih organizacija kao priznatih pružalaca usluga u sistemu izvršenja krivičnih sankcija, kao i kroz strukturisani dijalog sa nacionalnim i lokalnim vlastima radi integracije usluga u zajednici u mehanizme javnog finansiranja i strateškog planiranja.** Ovi rezultati zajedno su stvorili snažne pretpostavke za institucionalno utemeljenje, širenje i dugoročnu održivost projektnog modela usluga, dok će njegova puna održivost zavisiti od nastavka političke podrške i obezbjeđivanja stabilnog javnog finansiranja.

Projekat: „Program osnaživanja porodica i mladih u riziku“
Trajanje projekta: decembar 2024 – septembar 2025.
Donator: Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije

Tokom 2025. godine Juventas je realizovao projekat „Program osnaživanja porodica i mladih u riziku“, koji je sproveden od 16. decembra 2024. do 16. septembra 2025. godine. Cilj projekta bio je unapređenje dostupnosti i kvaliteta podrške porodicama i djeci u riziku od socijalne isključenosti kroz strukturisanu, stručnu i kontinuiranu pomoć, uz istovremeno osnaživanje sistema da efikasnije i senzitivnije odgovori na njihove potrebe.

U okviru projekta **formiran je multidisciplinarni tim i uspostavljen Tim za porodičnu podršku, koji je pružao savjetodavne usluge članovima porodica osoba koje koriste ili su koristile drogu.** Tokom trajanja projekta usluge su pružene za 19 jedinstvenih klijenata/kinja kroz 60 kontakata, što ukazuje na kontinuitet korišćenja usluge i potrebu za dugoročnom podrškom.

Realizovana je i **Grupa podrške za članove porodica osoba koje koriste ili su koristile droge koju su vodile dvijeiskusne facilitatorke sa dugogodišnjim iskustvom u radu, kroz strukturisan i profesionalno vođen grupni proces.** U okviru ove aktivnosti održano je 19 sastanaka grupe podrške koju je činilo šest učesnika/ca odnosno porodica. U drugoj fazi projekta podrška je omogućena i u vidu individualne psihoterapijske podrške u skladu sa iskazanim potrebama korisnika/ca.

Jedan od ključnih rezultata projekta je **kreiranje i promocija “Vodiča za profesionalce/ke o radu sa porodicama osoba koje koriste droge”.** U oktobru 2025. godine u Bijelom Polju uspješno je organizovan i održan događaj na kome je Vodič javno predstavljen predstavnicima/ama brojnih institucija i organizacija, čime je dodatno ojačana međusektorska saradnja i iskazan značaj ove teme i podrške profesionalcima koji rade sa osobama koje koriste droge i njihovim porodicama. Kreiran je video materijal sa događaja.

Projekat je uspješno realizovan, ostvareni su planirani rezultati, unaprijeđena je saradnja sa relevantnim akterima, a kreirani Vodič predstavlja dugoročan resurs za stručnjake/kinje koji rade sa porodicama osoba koje koriste droge.

Vodič se može preuzeti na sljedećem linku:

<https://juventas.me/publication/vodic-za-rad-sa-porodicama-osoba-koje-koriste-droge>

Projekat: "BLENDER- podrška i edukacija za inkluzivno društvo"

Trajanje projekta: jul 2025 - februar 2026. godine

Donator: Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava Crne Gore

Glavne aktivnosti projekta bile su usmjerene u pravcu obezbjeđivanja sigurnog i podržavajućeg okruženja za LGBTIQ+ osobe, obezbjeđivanja šire podrške LGBTIQ+ osobama, te unapređenja vještina profesionalaca/ki koji/e pružaju podršku osobama iz ove zajednice.

Tokom 2025. godine kreiran je vizuelni identitet projekta, te inovirani vizuali za društvene mreže koji promovišu različite tematske aktivnosti u okviru Blendera - servisa podrške za LGBTIQ+ osobe, njihove prijatelje, porodicu, saveznike i saveznice.

Rad Blendera koji je podržan kroz projekat uspješno se odvijao, kao i aktivnosti na terenu u više crnogorskih gradova. Usluge su informativnog i savjetodavnog karaktera, a usmjerene na osnaživanje osoba iz LGBTIQ+ zajednice i kreiranje poštujućeg, sigurnog okruženja. Postignuti su sledeći rezultati kada je u pitanju broj klijenata i pruženih usluga od jula do decembra 2025. godine:

- **778** jedinstvenih klijenata/kinja;
- **724** klijenta/kinje na terenu i **60** klijenata/kinja u Blenderu;
- **1097** savjetovanja sa saradnikom/com u socijalnoj inkluziji na terenu (Podgorica, Bar, Berane);
- **15** seansi sa psihoterapeutom za 4 klijenta/kinje;
- **116** savjetovanja sa saradnikom/com u socijalnoj inkluziji u Blenderu;
- **14** klijenata/kinja testirano na HIV;
- Podijeljeno **6508 kondoma** i **4257 lubrikanata** sa ciljem podrške prevenciji seksualno prenosivih infekcija;
- Organizovano **10 događaja "Kvir kuhinja"**
- Organizovano **10 filmskih večeri**
- Organizovano **10 dana društvenih igara.**

U narednoj godini u okviru projekta biće **akreditovana obuka "Standardi inkluzivne prakse u radu sa LGBTIQ+ osobama"** namjenjena stručnim radnicima i stručnim saradnicima u oblasti socijalne i dječije zaštite.

Projekat: "Pravac BLENDER"
Trajanje projekta: septembar 2025 – decembar 2025. godine
Donator: Sekretarijat za socijalno staranje Glavnog grada

Projekat "Pravac Blender" uspješno je realizovan tokom četvoromjesečnog perioda, od 1. septembra do 31. decembra 2025. godine. Aktivnosti su bile usmjerene na: vršnjačku podršku i savjetodavne servise; aktivnosti usmjerene na smanjenje diskriminacije i nasilja i informativne aktivnosti za jačanje kapaciteta zajednice. Glavni fokus bio je na podršci radu postojećeg servisa za LGBTIQ+ osobe - BLENDER.

Tokom sprovođenja projekta postignuti su sledeći rezultati:

- Organizovano i održano **16 Kvir kuhinja**, svake srijede od 18-21h. Ova aktivnost kreirala je prostor za dodatno zbližavanje i jačanje inkluzivne socijalne mreže kada je LGBTIQ+ zajednica u pitanju. Dodatno, ova usluga značajan je resurs i za sve one koji imaju određene poteškoće kada su u pitanju dostupnost hrane i osvežjenja (sok, čaj, kafa).
- **Kreirano je 5 vizuala za društvene mreže.** Svi vizuali objavljeni su na profilu Blender, a dijeljeni su i na zvaničnom profilu Juventasa.
- **Jednom nedeljno tokom četiri mjeseca organizovana je aktivnost Filmsko veče.** Dodatno, organizovana je posjeta bioskopu za 10 klijenata/kinja koji/e su pratili profil Blendera, bili najažurniji i javili se da budu dobitnici/e bioskopske karte.
- Tokom četiri mjeseca sprovođenja projekta **usluge Blendera koristila su 63 jedinstvena klijenta/kinje**, odnosno to je broj osoba koje su direktno učestvovala u nekoj od aktivnosti koje su podržne ovim projektom. Sa njima je ostvareno **ukupno 200 kontakata**.
- Tokom istog perioda **pružene su usluge i za 336 osoba** na terenu koji je sproveden na teritoriji opštine Podgorica. Sa njima su saradnici u socijalnoj inkluziji ostvarili **ukupno 473 kontakta**.
- Realizovano je **49 savjetovanja sa psihološkinjom sa 8 jedinstvenih klijenata/kinja iz LGBTIQ+ zajednice**.

Korištenje servisa podrške Blendera ojačalo je LGBTIQ zajednicu na više načina, pružajući sigurno okruženje za socijalnu inkluziju i lični razvoj. Projektne aktivnosti su direktno doprinijele jačanju kapaciteta zajednice kroz vršnjačku podršku i pristup uslugama.

Projekat: "Program podrške porodicama u riziku"
Trajanje projekta: oktobar 2025 – april 2026. godine
Donator: Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije

Tokom 2025. godine započeta je realizacija projekta usmjerenog na unapređenje podrške porodicama i djeci izloženoj riziku od socijalne isključenosti, kroz pružanje ciljane, profesionalne i kontinuirane podrške. Projekat je koncipiran tako da kroz savjetodavni i psihoterapijski rad jača roditeljske kompetencije, unapređuje porodične odnose i doprinosi prevenciji izdvajanja djece iz primarne porodice. Poseban fokus stavljen je na porodice sa adolescentima koji koriste psihoaktivne supstance, mlade u sukobu sa zakonom, kao i pojedince sa istorijom korišćenja droga, sa ciljem jačanja njihove socijalne uključenosti, funkcionalnosti i kvaliteta života. Istovremeno, projekat doprinosi razvoju usluga u zajednici i jačanju sistema socijalne i dječije zaštite kroz saradnju sa relevantnim institucijama, upućivanje korisnika i razmjenu stručnih znanja.

U dosadašnjem periodu sprovođenja projekta ostvareni su značajni rezultati:

- Tim za podršku porodicama realizovana su savjetovanja sa roditeljima i članovima porodica, pružajući podršku u prevazilaženju porodičnih konflikata, unapređenju komunikacije i jačanju roditeljskih vještina.
- U JU Centar Ljubović održane su radionice koje su realizovale socijalna radnica i saradnik u socijalnoj inkluziji, na teme prevencije rizičnih ponašanja, razvoja socio-emocionalnih vještina i odgovornog donošenja odluka.
- U istoj ustanovi psihoterapeutkinja je realizovala individualna savjetovanja sa djecom, pružajući im kontinuiranu stručnu podršku u procesu ličnog osnaživanja i prevazilaženja izazova.
- Dodatno, u saradnji sa udruženjem Udruženje Roditelji, obezbijedena je psihoterapijska podrška za porodice sa adolescentom koji koriste droge, čime je proširen obuhvat usluge i ojačana dostupnost stručne pomoći porodicama.

Projekat će se nastaviti i tokom 2026. godine, sa ciljem daljeg jačanja podrške porodicama i djeci u riziku, unapređenja dostupnosti psihosocijalnih usluga i dodatnog osnaživanja sistema podrške u zajednici.

Projekat: "Izgradnja otpornosti mladih prema kriminalnim aktivnostima"

Trajanje projekta: decembar 2023 - septembar 2025. godine

Donator: SMART Balkans - Civil Society for Shared Society in the Western Balkans, a regional project supported by the Norwegian Ministry of Foreign Affairs

Partneri na projektu: Beogradski centar za ljudska prava (Srbija) i Nisma për Ndryshim Shoqëror ARSIS (Albanija).

Ovim projektom postignuti su sledeći rezultati:

- **Poboljšano je znanje donosilaca/teljki odluka u Crnoj Gori, Srbiji i Albaniji** o faktorima koji podstiču učešće mladih u kriminalnim aktivnostima i važnosti izgradnje otpornosti mladih na kriminal, kroz **tri desk istraživanja i ISRDS** (International Self Report Delinquency Study) **kvantitativno istraživanje među preko 9000 srednjoškolaca/ki iz Crne Gore, Srbije i Albanije**, kao i kroz kreiranje **Programskog plana za prevenciju kriminalizacije**.
- Izgrađeni su kapaciteti profesionalaca/ki koji rade sa mladima u prevazilaženju međusobnog jaza, kako bi se prevenirale kriminalne aktivnosti mladih, kroz **tri nacionalna treninga za preko 60 policijskih službenika/ca iz sve tri zemlje**, **regionalni trening za preko 20 novinara/ki**, kao i kroz **regionalni trening za preko 30 omladinskih radnika/ca iz civilnog sektora**.
- **Podignuta je svijest javnosti u sve tri zemlje o važnosti preventivnog rada u vezi sa izgradnjom otpornosti mladih na kriminal**, kroz **takmičenje** za mlade o kreiranju alata i metoda u premošćivanju jaza između policije i mladih, uz **kreiranje regionalne stranice "Resilient Youth"** na društvenoj mreži Instagram i sprovođenje regionalne kampanje.

Kao produkt projekta kreirana je i publikacija kojoj se može pristupiti preko linka <https://juventas.me/publication/izgradnja-otpornosti-mladih-na-kriminalne-aktivnosti-preporuke-za-srbiju-albaniju-i-crnu-goru/>

Projekat: "Kontinuiranom podrškom obrazovanju i pristupu pravima do jednakih mogućnosti za sve"

Trajanje projekta: jul 2024 – januar 2025. godine

Donator: Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava Crne Gore

Partner na projektu: NVO ROM "Koračajte sa nama - Phiren Amenca"

Projekat je bio namijenjen romskoj i egipćanskoj zajednici koja živi na Vrelima Ribničkim u Podgorici, kao najnaseljenijem području IRL lica.

Ovaj projekat predstavljao je nastavak prethodno podržanog projekta ("Ka punoj inkluziji RE populacije kroz podršku obrazovanju i pristupu pravima"), a na osnovu kojeg su isplanirane aktivnosti za nastavak, prema evidentnim potrebama zajednice.

Projekat je težio stvaranju društva u kojem će svaka osoba imati jednake mogućnosti bez obzira na socijalni status, pol, etničku pripadnost i druge karakteristike.

Ovim projektom postignuti su sledeći rezultati:

- **Poboljšan je kvalitet obrazovanja 32 djece iz RE zajednice** kroz prevazilaženje prepreka u učenju i davanje podrške u savladavanju tekućeg gradiva u školi **kroz tutorstvo i 15 djece kroz učenje crnogorskog jezika;**
- **Povećan je nivo znanja 45 odraslih iz RE zajednice i preko 100 članova/ica njihovih porodica** o ostvarivanju zakonom garantovanih prava kroz edukaciju i savjetovanja sa socijalnom radnicom i pravnikom/com, kao i praktikovanje prava;
- **Osnaženo je 6 mladih iz RE zajednice** za zapošljavanje, kroz pohađanje kurseva/obuka koji su im pružili sticanje vještina i znanja za određena zanimanja kod licenciranih ustanova.

Projekat: "U misiji za bolje društvo"
Trajanje projekta: oktobar 2024.- oktobar 2025. godine
Donator: UNICEF
Partner na projektu: Unija srednjoškolaca Crne Gore

Projekat je bio usmjeren na jačanje uloge djece, adolescenata i mladih u izgradnji društvene kohezije u Crnoj Gori kroz osnaživanje njihovih znanja, vještina i prostora za aktivno učešće u društvenim procesima. Fokus je na podsticanju mladih da prepoznaju i kritički sagledaju izazove poput narativa podjela, govora mržnje i normalizacije nasilja, te da kroz vršnjačku edukaciju, dijalog i građanski angažman doprinesu stvaranju inkluzivnijeg i otpornijeg društva.

Ovim projektom postignuti su sledeći rezultati:

- Dat je doprinos dječijem, adolescentskom i omladinskom aktivizmu i sadržajnom učešću u identifikovanju i prevenciji prijetnji društvenoj koheziji, kao što su narativ podjela, govor mržnje i normalizacija nasilja u društvenom životu Crne Gore, kroz aktivnosti izgradnje kapaciteta kod 106 srednjoškolaca/ki i osnovaca/ki iz Podgorice, Pljevalja, Bijelog Polja, Bara i Ulcinja, kao i kroz 27 vršnjačkih edukacija koje su obuhvatile 558 učenika/ca, koje su imale za cilj da doprinesu njihovom razumijevanju i jačanju otpornosti na takve prijetnje.
- Poboľšane su mogućnosti za smisleno učešće djece i mladih u procesima donošenja odluka i ojačani njihovi kapaciteti da budu građanski i društveno angažovani u nacionalnim dijalozima o društvenoj koheziji, tako da se njihova mišljenja čuju i ugrade u Manifest o socijalnoj koheziji u cilju izgradnje kohezivnijeg i otpornijeg društva u Crnoj Gori. Manifest možete preuzeti na sljedećem linku: <https://juventas.me/publication/djeciji-manifest-glasovi-za-bolje-drustvo>

Projekat: "Edukacijom i dijalogom do rodne ravnopravnosti"

Trajanje projekta: jul 2024.-februar 2025. godine

Donator: Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava Crne Gore

Partner na projektu: Unija srednjoškolaca Crne Gore

Projekat "Edukacijom i dijalogom do rodne ravnopravnosti" je baziran na jačanju znanja o rodnoj ravnopravnosti, koja uz nediskriminaciju predstavlja jedno od temeljnih ljudskih prava, a uz to je i vrlo važan aspekt u stvaranju prosperitetnog društva zasnovanog na vladavini prava, demokratiji i jednakom učešću i mogućnostima svih ljudi, bez razlika u odnosu na njihov pol, rod ili bilo koju različitost ili uvjerenje. Mladi ljudi, kao glavni pokretači društvenih promjena i njihovi nastavnici/e koji ih mogu u tom pravcu usmjeriti i podržati, su bili ključni akteri realizacije ovog projekta, ali projektne aktivnosti su obuhvatile i ostale građanke i građane Crne Gore.

Ovim projektom postignuti su sledeći rezultati:

- Podignut je nivo znanja i vještina o rodnoj ravnopravnosti **kroz obuke 14 nastavnika/ica i 18 srednjoškolaca/ki uz sprovođenje 24 vršnjačke edukacije koje su obuhvatile 439 mladih**, kao i kroz sprovođenje **11 produkata od strane obučениh nastavnika/ca u srednjim školama**;
- Podignuta je svijest javnosti u Crnoj Gori o važnosti kreiranja kohezivnog društva kroz pokretanje dijaloga sa mladima o rodnoj ravnopravnosti i sprovođenje četvoromjesečne on-line kampanje.

Projekat: "Stvaranje sigurnih online prostora za djecu u Crnoj Gori"

Trajanje: septembar 2024 – mart 2025. godine

Donator: Savjet Evrope

Projekat je bio usmjeren na unaprijeđenje online sigurnosti djece i mladih kroz edukaciju, informisanje i osnaživanje ključnih aktera koji utiču na njihovo digitalno okruženje. Kroz direktan rad sa djecom i mladima, roditeljima i stručnim radnicima/ama, projekat je doprinio razvoju znanja i vještina za prepoznavanje i adekvatno reagovanje na neprimjerene i potencijalno štetne online sadržaje.

U okviru projekta kreirane su **dvije brošure**:

- **za djecu i mlade** (<https://juventas.me/publication/brosura-o-onlajn-sigurnosti-razmislij-o-sigurnosti-dok-surfujes-internetom/>)
- **kao i za roditelje** (<https://juventas.me/publication/brosura-o-online-sigurnosti-savjeti-za-roditelje-kako-zastiti-djecu-onlajn/>)

koje pružaju **praktične smjernice i preporuke za sigurnije korišćenje interneta i društvenih mreža.**

Ovim projektom postignuti su sledeći rezultati:

- **Povećano je znanje 40 djece i mladih** kroz organizaciju 2 radionice o bezbjednosti na internetu i mehanizmima zaštite u vezi sa sprječavanjem seksualnog iskorišćavanja;
- **Ojačana je otpornost mladih na neprikladan onlajn sadržaj;**
- **Povećano je znanje i ojačane su vještine 18 roditelja i 13 stručnih radnika/ca** koji svakodnevno rade sa djecom o mehanizmima zaštite u vezi sa sprječavanjem seksualnog iskorišćavanja.
- **Sprovedena je dvomjesečna onlajn kampanja** usmjerena na važnost sprječavanja seksualne eksploatacije i eksploatacije na internetu, koja obuhvata najmanje 20.000 ljudi, kroz kreiranje brošura za djecu i odrasle, kreiranje STV materijala i promotivnih aktivnosti u medijima.

Projekat: "Rodna ravnopravnost u školskoj klupi"
Trajanje projekta: jul 2025-mart 2026. godine
Donator: Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava Crne Gore
Partner na projektu: Unija srednjoškolaca Crne Gore

Ovaj projekat predstavlja nastavak inicijative „Edukacijom i dijalogom do rodne ravnopravnosti“, kroz koju je prepoznata potreba za sistemskim i kontinuiranim radom sa nastavnim kadrom i srednjoškolcima/kama na temi rodne ravnopravnosti.

Kroz jačanje kapaciteta nastavnika/ca i direktan rad sa učenicima/ama, projekat je doprinio stvaranju sigurnijeg, inkluzivnijeg i ravnopravnijeg školskog okruženja, kao i podizanju svijesti šire javnosti o značaju rodne ravnopravnosti u obrazovanju i društvu u cjelini.

Ovim projektom postignuti su sledeći rezultati:

- Podignut je nivo znanja i vještina o rodnoj ravnopravnosti **kroz akreditovanu obuku za 217 nastavnika/ca i sprovođenje 32 edukacije**, kojim je obuhvaćeno **569 učenika/ca**.
- **Podignuta je svijesti javnosti u Crnoj Gori** o važnosti kreiranja kohezivnog društva kroz sprovođenje četvoromjesečne online kampanje.

Projekat: "Edukuj, osnaži i podrži – Jačanje socijalne inkluzije RE zajednice"

Trajanje projekta: jul 2025-mart 2026. godine

Donator: Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava Crne Gore

Partner na projektu: NVO ROM "Koračajte sa nama - Phiren Amenca"

Projekat je bio usmjeren na unapređenje položaja romske i egipćanske zajednice koja živi na Vrelima Ribničkim u Podgorici, kao jednom od najvećih naselja interno raseljenih lica u Crnoj Gori.

Kroz integrisani pristup koji obuhvata podršku obrazovanju djece, osnaživanje mladih i odraslih, pravno i socijalno savjetovanje, kao i aktivnosti usmjerene na zapošljavanje i saradnju sa privatnim sektorom, projekat je doprinio jačanju socijalne uključenosti, smanjenju diskriminacije i stvaranju održivih mogućnosti za ravnopravno učešće RE zajednice u obrazovnim, ekonomskim i društvenim procesima.

U okviru projekta, postignuti su sledeći rezultati:

- **Ojačana obrazovna podrška za 20 djece iz RE zajednice** kako bi se poboljšala njihova uključenost i uspjeh u formalnom obrazovanju;
- **Osnaženo 9 mladih iz RE zajednice** kroz uključivanje u obuke, kurseve i stručno usavršavanje za lakše pozicioniranje na tržištu rada;
- **Omogućen pristup besplatnoj pravnoj pomoći** u cilju rješavanja statusnih i administrativnih pitanja za preko 20 odraslih iz RE zajednice, **od čega je imalo benefite preko 50 članova/ca njihovih porodica.**

Projekat: “U pravo vrijeme – podrška zaštitnicima/ama ljudskih prava i OCD u promociji ljudskih prava i razvoju demokratske političke kulture”

Trajanje projekta: mart 2023. – jun 2025.godine

Donator: Delegacija Evropske unije

Kofinansira: Ministarstvo javne uprave Crne Gore

Partneri: Help – Hilfe zur Selbsthilfe, Centar za monitoring i istraživanje (CeMI), Kvir Montenegro i Otvoreni centar Bona fide

Projekat je imao za cilj da pruži direktnu finansijsku i mentorsku podršku organizacijama civilnog društva i neformalnim grupama koje su se bavile zaštitom ljudskih prava širom Crne Gore. Fokus projekta bio je na jačanju kapaciteta i zagovaračkih aktivnosti OCD, stvaranju povoljnijeg političkog okruženja za njihov rad, kao i na izgradnji partnerstava na lokalnom nivou, čime se doprinosilo proširenju prostora za djelovanje civilnog sektora.

Jedna od ključnih komponenti projekta bila je grant šema koja se realizovala od marta 2023. do oktobra 2024. godine. Tokom ovog perioda objavljena su tri javna konkursa za dodjelu podrške u ukupnoj vrijednosti od 350.000 eura. Projekat je direktno doprinio izgradnji demokratskog i inkluzivnog društva, u kojem su zaštita ljudskih prava i sloboda, sloboda udruživanja i aktivno građanstvo bile temeljne vrijednosti.

Kroz ovaj konkurs podržali smo realizaciju 24 projekta nevladinih organizacija i neformalnih grupa. Kroz ovaj projekat realizovali smo i 30 obuka za nevladine organizacije, 3 sajma nevladinih organizacija, Donatorski forum i formirali Platformu “U pravo vrijeme”.

Projekat: “Jačanje civilnog društva za podršku održivom socioekonomskom razvoju Crne Gore”

Trajanje projekta: 2023. – 2025. godine

Donator: Delegacija Evropske unije

Kofinansira: Ministarstvo javne uprave Crne Gore i organizacija Help

Partneri: Help – Hilfe zur Selbsthilfe, NVO Juventas

Ovim projektom pružala se sistemska podrška organizacijama civilnog društva, neformalnim grupama i pojedincima kroz grant šemu usmjerenu na podsticanje održivog razvoja, zapošljavanja i društvene kohezije u Crnoj Gori.

Prioritetne oblasti podrške koja se pružala:

- Pristup neformalnom obrazovanju i stručnom osposobljavanju;
- Zapošljavanje mladih kroz unapređenje digitalnih vještina;
- Razvoj malih biznisa u ruralnim područjima;
- Kulturne i turističke inicijative;
- Eko turizam;
- Podrška tradiciji, rukotvorinama i domaćoj proizvodnji;
- Učešće mladih u lokalnim procesima odlučivanja i dijalogu sa zajednicom.

Grant šema omogućila je akterima iz različitih sredina da razviju i implementiraju svoje ideje i inicijative koje doprinose lokalnom razvoju i jačanju otpornosti zajednica. Projekat istovremeno jača kapacitete organizacija civilnog društva i stvara dugoročne temelje za njihovo aktivno učešće u kreiranju javnih politika. Kroz ovaj projekat podržali smo realizaciju 21 projekta nevladinih organizacija, pojedinaca i neformalnih grupa u ukupnoj vrijednosti od 350.000 eura.

Projekat: “Jačanje demokratske rezilijencije: aktivirana Crna Gora
(Strengthening Democratic Resilience: Montenegro Engaged) “

Trajanje projekta: maj 2024. – februar 2025. godine

Donator: National Democratic Institute

Ovaj projekat realizovan je kroz aktivnosti zagovaranja, zastupanja, ali i terenske aktivnosti. Ključni segment ovog projekta je kampanja “Oćemo li više” je građanska kampanja koju je Juventas sproveo radi osnaživanja građana da prepoznaju svoju moć u oblikovanju lokalne zajednice. Glavni cilj projekta bio je identifikovanje ključnih problema u lokalnim sredinama i podsticanje aktivnog učešća građana u procesu donošenja odluka. Kroz ovu inicijativu jačani su demokratski kapaciteti zajednice i otpornost, naročito mladih učesnika, na dezinformacije. Projekat je ujedno nastojao da motiviše lokalne vlasti na transparentnije i odgovornije djelovanje u odgovoru na potrebe građana.

Ključne aktivnosti i rezultati:

- U sklopu ovog projekta **obučili smo preko 50 lokalnih aktivista**. Terenski rad “od vrata do vrata”: Mladi aktivisti Juventasa obišli su 24.000 domaćinstava i razgovarali sa građanima i građankama o načinima uključivanja u procese donošenja odluka ali i procese iniciranja promjena na lokalnom nivou. Aktivisti su građanima dijelili promotivne materijale, kroz koje su se informisali o načinima uključivanja na lokalnom nivou. Kroz neposredan kontakt sa 24.000 građana u Bijelom Polju, Podgorici, Danilovgradu, Kolašinu, Herceg Novom i Nikšiću, naši aktivisti su i prikupili informacije o problemima koje građani smatraju najizazovnijim i koje je potrebno riješiti.
- Na osnovu dobijenih povratnih informacija, **pokrenute su konkretne građanske inicijative usmjerene ka rješavanju najčešćih problema**. U svakoj opštini realizovali smo peticije i/ili druge građanske akcije u cilju njihovog boljeg rješavanja. U šest crnogorskih opština realizovane su po dvije, odnosno ukupno 12 inicijativa. Za svaku inicijativu smo prikupili minimum 3% potpisa od ukupnog broja birača u konkretnoj opštini. Otvoreni dijalog sa lokalnim vlastima: Kampanja je kulminirala organizovanjem javnih sastanaka na kojima su građani direktno razgovarali sa čelnicima opština o prioritetnim pitanjima. U Danilovgradu, Bijelom Polju i Kolašinu realizovan je sastanak sa predstavnicima lokalne samouprave - opšta vlast, dok smo u ostalim opštinama realizovali aktivnosti sa predstavnicima lokalnih sekretarijata za mlade. **Ovakav otvoren dijalog između građana i donosilaca odluka pokazao se kao ključan korak ka bržem rješavanju zajedničkih problema i unapređenju kvaliteta života u lokalnoj zajednici.**

Projekat: IN EMPLOYMENT, EDUCATION, TRAINING – INEET
Trajanje projekta: oktobar 2023 – maj 2025.godine
Donator: Program prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo, IPA II
–EuropeAid/171521/ID/ACT/MULTI
Partner: NVO Labyrinth (Priština, Kosovo)

Projekat InEET – In Employment, Education, Training bio je usmjeren na ekonomsko osnaživanje mladih i marginalizovanih grupa, kao i doprinos njihovoj boljoj integraciji na tržištu rada kroz edukaciju, radno osposobljavanje i stručno usavršavanje. Ovaj projekat podijeljen je na nekoliko segmenata, ali svaki ima za cilj jačanje socio-ekonomskih vještina mladih.

Plaćena praksa za mlade - pod nazovom “Tvoja PRIČA – Tvoja PRILIKA”. U okviru projekta, sprovedena je aktivnost stručnog usavršavanja - plaćene prakse za 80 mladih uzrasta od 18 do 30 godina koji u trenutku uključivanja u projekat nisu bili zaposleni, niti uključeni u sistem obrazovanja ili obuke (NEET populacija). Korisnici su prošli stručno usavršavanje kod poslodavaca u trajanju od 3 mjeseca. Čak 30% od ukupnog broja učesnika ostalo je da radi kod poslodavca kod kojeg je obavljalo plaćenu praksu.

Kroz drugi segment projekta realizovali smo ukupno 40 obuka za mlade iz NEET populacije u cilju jačanja njihovih vještina i konkurentnosti na tržištu rada. Treći segment projekta bile su obuke prekvalifikacije za osobe na izdržavanju kazni zatvora. Ove obuke pohađalo je ukupno 33 zatvorenika.

Naredni segment bio je jačanje kapaciteta institucija Crne Gore i Kosova te su tom prilikom realizovane dvije obuke za predstavnike institucija a objavljene su dvije regionalne studije.

Projekat je završen izradom informatora o mogućnostima zaposlenja kod poslodavaca koji su promovisani u četiri opštine putem mobilnih štandova, ali i ostalim materijalima u nastavku:

<https://juventas.me/publication/ineet-informator-o-poslodavcima/>

<https://juventas.me/publication/zavrshi-newsletter-projekta-in-employment-education-training-ineet/>

<https://juventas.me/publication/analysis-of-social-activation-measures-in-kosovo/>

<https://juventas.me/publication/analysis-of-social-activation-measures-in-montenegro/>

Projekat: "IDENTART – zaštita i promocija interkulturalizma"
Trajanje projekta: jul 2024 – mart 2025. godine
Donator: Ministarstvo za ljudska i manjinska prava Crne Gore
Partner: Unija srednjoškolaca Crne Gore

Namjera ove inicijative bila je smanjenje etničke distance među mladima, promocija kulturne raznolikosti u skladu sa ustavnim vrijednostima Crne Gore i ciljevima održivog razvoja, te jačanje kulturnog koda Crne Gore kao inkluzivnog i reprezentativnog.

Projekat je postigao sljedeće rezultate:

- **Književni konkurs** - Srednjoškolci su pozvani da pošalju književne radove (poeziju, kratke priče, dramske tekstove itd.) na teme identiteta, raznolikosti i interkulturalizma. Odabrani radovi su objavljeni u zborniku (<https://juventas.me/publication/zbirka-mladih-autora-ki-identart-zastita-i-promocija-interkulturalizma/>);
- **Edukativne radionice** - Održane su interaktivne radionice radi produbljivanja razumijevanja interkulturalnih vrijednosti;
- **Posjete u okviru kulturne razmjene** - Aktivnosti su uključivale vršnjačko učenje i posjete manjinskim zajednicama;
- **Javna kampanja** - Projekat je koristio multimedijalne alate i online promociju kako bi podigao svijest javnosti o interkulturalizmu i smanjio etničke predrasude;
- **Kampanja "Preuzmi mreže"** - Medijska kampanja vođena od strane mladih, kroz priče, vizuale i video zapise (minimum pet, uključujući jedan stop-motion video), sa ciljem promocije manjinskih identiteta, podizanja svijesti i podsticanja dijaloga među vršnjacima;
- **Promocije zbornika** - Tri regionalna događaja posvećena predstavljanju zbornika, afirmaciji mladih autora i okupljanju predstavnika manjinskih zajednica i institucija radi interkulturalnog dijaloga;
- **Podcast serijal** - sproveden u saradnji sa Tv E kroz emisiju „Građanski ugao” - Pet jednosatnih epizoda u kojima mladi iz manjinskih grupa razgovaraju o kulturnom identitetu, ljudskim pravima i izazovima s kojima se suočavaju, u cilju jačanja razumijevanja i edukacije javnosti.

Projekat: "EHO REFLEKSIJE: prošlost i sadašnjost interkulture
baštine Crne Gore"

Trajanje projekta: jul 2025. – mart 2026. godine

Donator: Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava

Partner: Unija srednjoškolaca Crne Gore

Projekat „EhoRefleksije: prošlost i sadašnjost interkulture baštine Crne Gore“ ima za cilj očuvanje, revitalizaciju i promociju kulturnog naslijeđa Crne Gore kroz aktivno učešće mladih u dokumentovanju, zaštiti i promociji lokalnih tradicija i običaja.

Projekat se temelji na interkulturalnom pristupu koji podstiče međugeneracijski dijalog i saradnju između mladih i starijih generacija, uz poseban fokus na socijalnu koheziju i razvoj zajedničkog kulturnog identiteta. Kroz ovaj projekat, mladi će biti osnaženi da postanu čuvari kulturnog naslijeđa i promoteri svoje zajednice, dok će istovremeno biti u mogućnosti da razvijaju veće kapacitete u oblastima kao što su fotografija, digitalna arhivistika, pripovijedanje kroz slike, kao i u svim aspektima rada sa zajednicama.

Projekat je obuhvatio prikupljanje, digitalizaciju i katalogizaciju arhivskih fotografija o svakodnevnom životu i tradicijama zajednica u Podgorici, Baru i Bijelom Polju, u saradnji sa porodicama i institucijama, te uspostavljanje javno dostupnog digitalnog arhiva.

U sve tri opštine organizovani su sastanci o interkulturnom naslijeđu radi prikupljanja ličnih priča i jačanja međugeneracijskog dijaloga. Za 15 mladih realizovana je obuka iz fotografije, digitalne arhivistike i kulturnog pripovijedanja, nakon čega su kreirali savremene foto-kolekcije koje su izložene uz istorijske fotografije.

Projekat je uključio i organizaciju tri lokalne izložbe te razvoj digitalne platforme sa virtuelnim turama, koja je objedinila fotografije, priče i multimedijalne sadržaje, povezujući prošlost i sadašnjost interkulture baštine.

Projekat: "Dječija animirana serija na romskom jeziku"

Trajanje projekta: jul 2024. – jul 2025. godine

Donator: Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava

Ovaj projekat fokusirao se na afirmaciju romskog jezika i rješavanje problema nedostatka edukativno-zabavnih i kulturnih sadržaja na romskom jeziku namijenjenih romskoj djeci predškolskog uzrasta. Djeca romske nacionalnosti u najvećem broju slučajeva nisu išla u vrtić, i ukoliko nisu govorila i nisu razumjela crnogorski jezik, nisu imala pristup animiranim crtanim serijama, što je značajno otežavalo njihov položaj, socijalizaciju i inkluziju.

Projekat se bazirao na sinhronizaciji 52 epizode edukativno-zabavne animirane serije „Pepa Prase” namijenjene djeci predškolskog uzrasta. Na taj način romska djeca imala su priliku da uče i razvijaju se prateći animiranu seriju koju su pratili i njihovi vršnjaci iz većinske populacije u Crnoj Gori, čime se unaprijedila njihova socijalizacija, inkluzija i obrazovanje, te se smanjio jaz između romske i druge djece.

Cilj projekta bio je unapređenje socijalizacije, inkluzije, obrazovanja i jednakog pristupa obrazovanju za djecu iz romske zajednice, te afirmacija romskog jezika kroz uvođenje televizijskog sadržaja na romskom jeziku namijenjenog djeci predškolskog uzrasta.

Upostavili smo saradnju sa Radio televizijom Crne Gore, kao nacionalnim javnim emiterom, koji je na drugom programu (RTCG 2) svakoga dana u 10:00 emitovao po jednu epizodu animiranog filma. Dodatni, realizovano je i repriziranje u više navrata u toku dana, u skladu sa programskom šemom.

Projekat: "Podrška učenju i očuvanju romskog jezika za bolju integraciju"

Trajanje projekta: jul 2025. – septembar 2026. godine

Donator: Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava

Projekat se fokusira na sinhronizaciju druge sezone popularne animirane serije Pepa Prase na romski jezik, kako bi se poboljšala socijalizacija, inkluzija i obrazovanje djece romske nacionalnosti u Crnoj Gori. Ovaj projekat ima za cilj da eliminiše te barijere i omogući romskoj djeci da prate obrazovne i zabavne sadržaje na svom maternjem jeziku, kroz sinhronizaciju 52 epizode druge sezone crtane serije „Pepa Prase”. Kroz sinhronizaciju, djeca će moći da prate omiljene likove i zabavne avanture na romskom jeziku, što će im pomoći u učenju jezika, razvijanju socijalnih vještina, te integraciji u širu zajednicu.

Druga sezona serije realizovana je u dvije jezičke verzije: titlovanoj verziji na crnogorskom jeziku i verziji sa naracijom na romskom jeziku, čime je dodatno unaprijeđena dostupnost sadržaja različitim ciljnim grupama.

Paralelno sa produkcijskim aktivnostima, održani su sastanci sa menadžmentom televizijskih stanica sa nacionalnom frekvencijom radi obezbjeđivanja emitovanja serijala. Kao rezultat navedenih aktivnosti, svih 52 epizode animirane serije sinhronizovane na romski jezik uspješno su emitovane u okviru programske šeme Radio televizije Crne Gore.

Projekat: "Suočavanje s prošlošću kroz umjetnost, edukaciju i društvenu diskusiju"

Trajanje projekta: jul 2025. – februar 2026. godine

Donator: Evropska unija – UNDP

Projekat je dao doprinos u rješavanju nedostatka adekvatnog dijaloga o prošlim sukobima, posebno vezano za sukobe iz 1990-ih godina, koji i dalje imaju dugoročne posljedice na društvenu koheziju i međusobno povjerenje u post-konfliktnim zajednicama.

Projekat je koristio umjetnost, edukaciju i društvene diskusije kao ključne alate za prevazilaženje ovih prepreka. Predstava „Hotel Morinj“, koja je istraživala moralnu odgovornost tokom prošlih sukoba, bila je centralni element projekta, kroz koji su građani, posebno mladi, imali priliku da se suoče sa temama odgovornosti, tišine i nasilja. Kroz panel diskusije i edukativni kamp za mlade, koji su se bavili rodnim aspektima sukoba, kao i širim društvenim kontekstom prošlih događanja, cilj je bio pokrenuti razgovor o važnosti izgradnje međusobnog povjerenja i pomirenja, kao i podstaći aktivno učešće građana u procesu društvenog pomirenja.

Tokom 2025. godine realizovan je cjelovit program aktivnosti usmjeren na suočavanje s prošlošću kroz umjetnički izraz, javni dijalog i obrazovanje mladih, sa posebnim fokusom na događaje vezane za logor Morinj iz 1991. godine i njihovo savremeno društveno značenje.

Jedan od centralnih segmenata rada bila je priprema i produkcija predstave „M kao Morinj“. Proces je obuhvatio selekciju glumačke postave, intenzivan probni rad i razradu režijskog koncepta koji je tematizovao moralnu odgovornost pojedinca unutar represivnih sistema, mehanizme ćutanja i društvene obrasce prilagođavanja nasilju.

Paralelno su razvijani scenografija i kostimi, sa naglašenim nastojanjem da se autentično prikažu prostor i vrijeme radnje, dok je tehnička produkcija – svjetlo, zvuk i vizuelni elementi – oblikovana tako da dodatno pojača emocionalni i simbolički sloj predstave. Dramski tekst, zasnovan na svjedočanstvima i arhivskoj građi, kroz priču o jednoj porodici otvorio je pitanja lične odgovornosti, izbora i kulture ćutanja, podstičući publiku na kritičko promišljanje o prošlosti i procesima pomirenja.

Predstava je u toku 2025. godine izvedena tri puta – premijerno u Podgorici u Crnogorskom narodnom pozorištu, a potom u Bijelom Polju. Izvođenja su predstavljala centralni javni događaj projekta i važan prostor susreta umjetnosti i zajednice, omogućavajući publici da se kroz estetsko iskustvo uključi u društveno osjetljivu temu.

Posebna pažnja posvećena je radu sa mladima kroz trodnevni edukativni kamp koji je okupio 15 učesnika iz različitih zajednica. Kroz radionice, predavanja i projekcije, mladi su razvijali kritičko razumijevanje sukoba iz 1990-ih, analizirali različite narative i razmatrali značaj rodne dimenzije i aktivnog građanskog angažmana u procesima pomirenja. Kamp je osnažio učesnike da prepoznaju sopstvenu ulogu u izgradnji kulture dijaloga i odgovornosti.

Sve aktivnosti pratile su pažljivo osmišljene promotivne kampanje putem medija i društvenih mreža. Izrađeni su promotivni materijali, dva storytelling videa i deset informativnih grafika, sa ciljem da se šira javnost informiše o projektu i podstakne na aktivno promišljanje o temama pomirenja, suočavanja s prošlošću i rodne ravnopravnosti. Na taj način, program je doprinio otvaranju prostora za odgovorniji i inkluzivniji društveni dijalog u Crnoj Gori.

Projekat: "VIBE - connecting young people"
Trajanje projekta: jul 2025. – februar 2026. godine
Donator: Konzorcijum organizacija BOOST platforme

Tokom 2025. godine započeta je realizacija regionalnog projekta „VIBE – Connecting Young People“, usmjerenog na jačanje saradnje mladih iz Crne Gore, Srbije i Albanije kroz promociju kulturne raznolikosti, evropskih vrijednosti i međusobnog razumijevanja. Projekat je osmišljen kao platforma za povezivanje mladih lidera i aktivista, sa ciljem izgradnje trajnih međuregionalnih veza i podsticanja aktivnog doprinosa procesu pomirenja i evropske integracije regiona. Realizacija je započela objavljivanjem javnih poziva u sve tri države, putem kojih je odabrano po 15 mladih učesnika u svakoj zemlji. Selekcija je sprovedena na osnovu prijava i dodatnih razgovora, vodeći računa o motivaciji, dosadašnjem angažmanu i spremnosti za aktivno učešće u regionalnim aktivnostima.

U nastavku su organizovani trodnevni treninzi u svakoj državi, posvećeni temama evropskih vrijednosti, kulturne baštine, ljudskih prava i procesa evropskih integracija, sa posebnim osvrtom na Poglavlje 23.

Kroz interaktivne radionice i moderirane diskusije, mladi su razvijali kritičko mišljenje, komunikacione i saradničke vještine, te produbljivali razumijevanje zajedničkih izazova u regionu.

Program je bio obogaćen internim mobilnostima, tokom kojih su učesnici posjetili po tri grada u svojim državama. Kroz obilazak kulturno-istorijskih lokaliteta i susrete sa lokalnim akterima, mladi su imali priliku da prodube znanje o sopstvenoj kulturnoj baštini i da je sagledaju u širem regionalnom kontekstu.

Radili smo aktivno na prekograničnim mobilnostima mladih, koje su omogućile mladima da borave u drugim državama i direktno sarađuju sa vršnjacima iz regiona. Dvodnevne posjete su obuhvatile zajedničke radionice, diskusije o regionalnoj saradnji i evropskim vrijednostima, kao i upoznavanje kulturnih i istorijskih znamenitosti, čime je dodatno ojačano međusobno povjerenje i razumijevanje.

U cilju osiguravanja dugoročnog uticaja, realizujemo fokus grupe u sve tri države radi ispitivanja stavova mladih o regionalnoj saradnji, kulturnim percepcijama i evropskim vrijednostima. Nalazi će u toku 2026. godine biti objedinjeni u zajednički regionalni izvještaj sa preporukama za institucije i organizacije civilnog društva, čime je projekat dobio i istraživačku dimenziju usmjerenu na unapređenje javnih politika i omladinskih programa.

Vidljivost aktivnosti dodatno je osnažena kroz snimanje kratkih reportaža u svakoj državi, koje su dokumentovale iskustva učesnika i ključne momente projekta. Materijali su prevedeni na crnogorski, srpski i albanski jezik, distribuirani putem društvenih mreža i emitovani na televizijama u sve tri zemlje, čime je poruka projekta doprijela do šire javnosti.

Projekat: "RESIST TO PERSIST – digitalna rezilijencija novinara i studenata novinarstva"

Trajanje projekta: septembar 2024. – februar 2025. godine

Donator: Ambasada Sjedinjenih Američkih Država u Crnoj Gori

Projekat „Resist to persist” imao je za cilj da odgovori na rastuće zabrinutosti u vezi sa širenjem kontroverznog i potencijalno štetnog sadržaja na društvenim mrežama u Crnoj Gori. Sa fokusom na osnaživanje novinara i mladih, projekat je nastojao da suzbije dezinformacije, antirodne i antipravaške narative, promoviše medijsku pismenost i podstakne razvoj kritičkog mišljenja među mladima.

U okviru projekta realizovane su inicijalne aktivnosti, uključujući izradu plana rada i pripremu metodološkog priručnika, koji su postavili temelje za dalje aktivnosti.

Sprovedena su dva istraživanja: prvo je obuhvatilo analizu sadržaja na društvenim mrežama koje konzumiraju mladi, dok je drugo istraživanje fokusirano na analizu podkasta i striming sadržaja u Crnoj Gori. Rezultati ovih analiza pružili su vrijedan uvid u medijske navike i preferencije mladih korisnika digitalnih platformi.

Zbog eksternih faktora, projektne aktivnosti koje su se odnosile na obuke za novinare i studente – buduće novinare, analizu sadržaja medijskih kuća na društvenim mrežama, izradu brošura i vodiča za bezbjedno korišćenje digitalnog prostora, prezentacija rezultata istraživanja i kampanja na društvenim mrežama nisu realizovane.

Iako projekat nije mogao biti u potpunosti sproveden, realizovana istraživanja pružaju značajan temelj za buduće aktivnosti u oblasti medijske pismenosti i digitalne sigurnosti mladih.

Projekat: "Podrška lokalnim inicijativama za jačanje socijalne kohezije u Baru, Ulcinju, Bijelom Polju, Podgorici i Pljevljima
(Supporting community-led solutions for social cohesion in Bar, Ulcinj, Bijelo Polje, Podgorica and Pljevlja)"

Trajanje projekta: jul 2025. – decembar 2026. godine

Donator: Fond Ujedinjenih Nacija za izgradnju filma kroz projekat Zajedno za opšte dobro - "Jačanje povjerenja građana u institucije i izgradnja otpornih zajednica"

Projekat je imao je za cilj da ojača kapacitete civilnog društva i marginalizovanih grupa u Crnoj Gori, sa fokusom na osnaživanje lokalnih organizacija i neformalnih grupa, promociju ljudskih prava i aktivno uključivanje građana u procese donošenja odluka. Projekat je nastojao da unaprijedi profesionalnost i održivost lokalnih organizacija, poveća njihovu vidljivost i podstakne saradnju među civilnim sektorom.

U okviru projekta realizovane su inicijalne aktivnosti, uključujući detaljnu procjenu potreba 8 izabranih grupa, razvoj individualizovanih planova podrške i mentorstva, kao i obuke o upravljanju projektnim ciklusom.

Sprovedene aktivnosti u drugoj fazi obuhvatile su kontinuiranu mentorsku podršku, kreiranje digitalne platforme za razmjenu iskustava i resursa, te implementaciju kampanje za diseminaciju rezultata na lokalnom i regionalnom nivou, uključujući newsletter i medijske nastupe.

U završnoj fazi projekta sprovedena je finalna evaluacija i izvještavanje o radu podržanih grupa, organizovan je završni sastanak za prezentaciju rezultata i razmjenu iskustava, kao i izrada prijedloga za dalji razvoj kapaciteta i nastavak saradnje.

Realizovane aktivnosti doprinijele su jačanju kapaciteta lokalnih organizacija i stvaranju temelja za buduće inicijative u oblasti socijalne kohezije, participacije građana i promocije ljudskih prava u Crnoj Gori.

Projekat: "Integrirani bezbjednosni fond, Crna Gora: praćenje inostrano podržanih anti-gender i anti-rights kampanja u Crnoj Gori" ("Monitoring foreign-backed anti-gender and anti-rights campaigns in Montenegro")

Trajanje projekta: oktobar 2025.-mart 2026. godine

Donator: Vlada Ujedinjenog Kraljevstva kroz Program međunarodnog razvoja

Projekat je imao za cilj jačanje otpornosti crnogorskog društva na strane dezinformacione kampanje koje promovišu anti-gender i anti-rights narative, a koje su posebno targetirale mlade, žene, LGBTQ+ zajednicu i organizacije civilnog društva. Ove kampanje, često povezane sa stranim akterima i ekstremnim ideološkim mrežama, koristile su društvene mreže, influencersere i neregulisani digitalni sadržaj kako bi širile dezinformacije, produbljivale društvene podjele i podrivale povjerenje u demokratske institucije.

Cilj projekta bio je jačanje otpornosti crnogorskog društva na strane dezinformacione kampanje koje promovisu anti-gender i anti-rights narative, kroz unapređenje kapaciteta Agencije za audiovizuelne medijske usluge (AMU), civilnog društva i mladih da prepoznaju, analiziraju i adekvatno odgovore na štetne narative i strane uticaje u digitalnom medijskom prostoru.

Rezultati projekta uključivali su mapiranje mreža dezinformacija i stranih aktera, identifikaciju štetnih narativa, razvoj preporuka za regulatorne i javne politike, kao i jačanje saradnje između institucija, medija i organizacija civilnog društva. Poseban fokus bio je na unapređenju kapaciteta AMU da primjenjuje novi regulatorni okvir usklađen sa EU standardima i da efikasnije prati digitalni sadržaj i aktivnosti influensera.

KAMPANJE KOJE SMO POKRENULI

Support. Don't Punish

Juventas već godinama aktivno učestvuje u obilježavanju globalne kampanje „Support. Don't Punish“, zajedno sa Crnogorskom mrežom za smanjenje štete LINK i međunarodnim partnerima. I tokom 2025. godine kroz informativne aktivnosti, javnu komunikaciju i zagovaranje nastavili smo da promovišemo politike zasnovane na ljudskim pravima, javnom zdravlju i smanjenju štete, ukazujući na potrebu pružanja podrške umjesto kažnjavanja osoba koje koriste droge.

Međunarodni dan podizanja svijesti o predoziranju

Kao i prethodnih godina, Juventas je zajedno sa mrežom LINK obilježila Međunarodni dan podizanja svijesti o predoziranju (International Overdose Awareness Day). Ovim povodom organizovane su aktivnosti usmjerene na podizanje svijesti o prevenciji predoziranja, značaju usluga smanjenja štete i smanjenju stigme prema osobama koje koriste droge. Istovremeno smo odali počast osobama koje su izgubile život usljed predoziranja i pružili podršku njihovim porodicama i zajednicama.

Clean Up Montenegro

Juventas je i tokom 2025. godine učestvovao u nacionalnoj akciji Clean Up Montenegro, nastavljajući dugogodišnju posvećenost zaštiti životne sredine i društveno odgovornom djelovanju. Kroz volontersko učešće zaposlenih, saradnika/ca i članova/ica zajednice doprinijeli smo uređenju javnih prostora i promociji odgovornog odnosa prema životnoj sredini.

JUVENTASOVI VAŽNI KONTAKTI

Sjedište:

Adresa: Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 59, 81000, Podgorica

Telefon: 020 657 098

067 346 605

E-mail: info@juventas.me

Radno vrijeme: od 8 do 16h

Drop in centar za osobe koje koriste droge, osobe koje su izdržale kaznu zatvora, njihove partnere/ke, porodice i prijatelje/ice

Drop in centar za osobe koje pružaju seksualne usluge, njihove partnere/ke, porodice i prijatelje/ice

Adresa: Marka Miljanova 42, 81000 Podgorica

Telefon: 020 624 608

067 632 245

Radno vrijeme: od 15 do 20h i od 16 do 21h (tokom ljetnjeg perioda)

BLENDER, Drop in centar za LGBTIQ+ zajednicu, porodice, prijatelje/ice i saveznike/ice

Adresa: Trg nezavisnosti 13, 81000, Podgorica

Telefon: 067 861 260

Radno vrijeme: od 17 do 21h

